

Vasthouden aan bestaand beleid en bijbehorende continuering van de uitvoeringsagenda is cruciaal voor het behalen van economische- en woningdoelen. Hiervoor pleit Netbeheer Nederland op basis van een [inhoudelijke reflectie op het hoofdlijnenakkoord](#). Netbeheer Nederland benadrukt daarbij dat er zorg gedragen dient te worden voor een stabiel beleid, een integrale benadering van het energiesysteem en het op orde brengen van de randvoorwaarden voor de uitvoering. Alleen zo kunnen netbeheerders slagvaardig verder met de versnelling van de uitvoering.

In het hoofdlijnenakkoord dat deze zomer gedeeld werd, wordt gestuurd op het vasthouden aan de klimaatdoelen met een positieve blik op groene groei en extra aandacht voor verduurzaming van de industrie. Netbeheerders zijn enthousiast over deze oproep, maar zien dit nog onvoldoende terugkomen in het akkoord. Uit onze reflectie blijkt dat er in de uitwerking extra beleid nodig is voor het behalen van de gestelde doelen. Dit wordt bevestigd door het [Planbureau van de Leefomgeving](#) (PBL).

In een eerdere [Integrale Infrastructuurverkenning 2030-2050 \(II3050\)](#) hebben netbeheerders een systeemverkenning uitgevoerd om een optimaal en betaalbaar energievoorziening in de toekomst te kunnen ontwikkelen. Op basis hiervan is de voorgaande uitvoeringsopgave voor de toekomstige energie-infrastructuur inzichtelijk gemaakt en beleid hierop afgestemd. Netbeheerders roepen niet op om het roer om te gooien, maar om vanuit bestaande uitvoeringsopgave alleen waar nodig bij te sturen. Met de juiste koers en samenwerking op het gebied van energie-planologie, uitvoering, flexibiliteit en inzet van technici bouwen wij hard verder aan de Nederlandse energie infrastructuur voor de komende 25 jaar en daarna.

[Download hier de reflectie die Netbeheer Nederland van het Hoofdlijnenakkoord gemaakt heeft](#)

Betaalbaarheid: netuitbreidingen zijn hard nodig

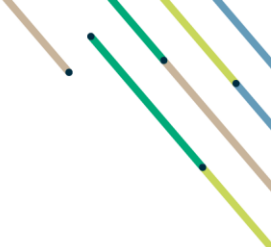
Netbeheerders zijn bezorgd over de betaalbaarheid van de energierekening, vooral omdat stijgende energiekosten kwetsbare bedrijven en huishoudens in een lastige situatie kunnen brengen. De vraag wie deze rekening gaat betalen wordt ook door met name het bedrijfsleven steeds prominenter gesteld.

Het Nederlandse energiesysteem ondergaat een flinke transitie, wat resulteert in veranderende en vaak stijgende energiekosten, waaronder nettarieven. Deze tarieven zijn de afgelopen jaren vooral gestegen vanwege hogere energieprijzen en zullen de komende jaren verder stijgen vanwege de noodzaak om te investeren in het elektriciteitsnet. Deze netinvesteringen zijn cruciaal voor het behalen van woningbouwambities, duurzaamheidsdoelen en het ondersteunen van de economie. Uitstel of afstel van netinvesteringen maakt het voor iedereen nog veel duurder. De netbeheerders benadrukken dat het geen optie is om te bekijben op de investeringen in het energienet. De sociale en economische kosten van het niet hebben van (duurzame) elektriciteit zijn namelijk veel hoger dan de vereiste netinvesteringen.

Maar er zijn wel andere stappen die Nederland kan zetten.

1. Verminder de vraag naar transportcapaciteit

We moeten alles op alles zetten om onnodige netinvesteringen te voorkomen. Bijvoorbeeld door steeds het maximale te halen uit bestaande en nieuwe energie-infrastructuren, onder meer door uit te gaan van de beste mix tussen elektriciteit, warmte en duurzame gassen. Ook kan de vraag verminderd

worden door vraag en aanbod van energie verder te flexibiliseren, zodat drukke momenten vermeden worden, én door meer in te zetten op energiebesparing.

2. Laat iedere gebruiker meebetalen

Een andere manier om de netkosten beheersbaar te houden, is door de kosten te verdelen over iedereen die er gebruik van maakt. Momenteel betalen alleen de afnemers van elektriciteit transportkosten. Introductie van een invoedingstarief zou er niet alleen voor zorgen dat ook de grootschalige opwekkers meebetalen, maar geeft ook de mogelijkheid om (prijs)prikkels in te voeren voor netbewust gedrag – bijvoorbeeld om pieken te voorkomen.

3. Zorg voor een gelijk speelveld in Europa

Er is op dit moment een ongelijk speelveld in Europa, waarbij nationale kortingen, kostencompensaties en vrijstellingen ertoe leiden dat lidstaten elkaar beconcurreren via de prijs die hun industrie voor elektriciteit betaalt en die producenten betalen. De netbeheerders roepen het kabinet op om hier het gesprek in Europa over aan te gaan.